01/01/2019

Το πλούσιο συγγραφικό έργο του Αγίου Βασιλείου του Μέγα

/ Επικαιρότητα

Ο Μέγας Βασίλειος είναι ένας από τους σημαντικότερους δογματικούς θεολόγους του Ορθοδόξου Χριστιανισμού με σημαντική συμβολή στην ανάπτυξη του Τριαδικού δόγματος. Διακήρυξε την ενότητα της Αγίας Τριάδας ως μιας ουσίας και προχώρησε στον προσδιορισμό του υποστατικού διαχωρισμού των Προσώπων της.

Πλούσιο είναι και το νομικό του έργο το οποίο βρίσκουμε συγκεντρωμένο κυρίως στις επιστολές του προς τον Αμφιλόχιο Ικονίου, από τις οποίες προήλθαν οι 85

κανόνες που, αφού επικυρώθηκαν από τη Σύνοδο εν Τρούλω στα τέλη του 7ου αιώνα (691/2), αποτελούν ως σήμερα, ως συστατικό στοιχείο των νομοκανονικών συλλογών, βασικό βοήθημα του εκκλησιαστικού δικαίου. Το ίδιο ισχύει και για ένα άλλο νομικό του έργο, τους λεγόμενους «μοναχικούς κανόνες» διατάξεις που αφορούν την οργάνωση των μονών και τη διαβίωση των μοναχών.

Τα έργα του κατατάσσονται σε τέσσερεις κατηγορίες:

Δογματικά συγγράμματα
α) «Ανατρεπτικός του Απολογητικού του δυσσεβούς Ευνομίου». Αποτελείται από τρία βιβλία και καταφέρεται ενάντια του αρχηγού των Ανομοίων Ευνομίου.
β) «Προς Αμφιλόχιον, περί του Αγίου Πνεύματος». Επιστολική πραγματεία προς τον επίσκοπο Ικονίου Αμφιλόχιο σχετικά με το Άγιο Πνεύμα.

Ασκητικά συγγράμματα
α) «Τα Ηθικά». Συλλογή 80 ηθικών κανόνων.
β) «Όροι κατά πλάτος». Περιέχει 55 κεφάλαια με θέμα γενικές αρχές του μοναχισμού.
γ) «Όροι κατ’ επιτομήν». Περιέχει 313 κεφάλαια που αναφέρονται στην καθημερινή ζωή των μοναχών.
δ) «Περί πίστεως».
ε) «Περί κρίματος».
στ) «Περί της εν παρθενία αληθούς αφθορίας». Έργο σχετικό με την παρθενική ζωή.

Ομιλίες

Ορισμένες από τις ομιλίες του είναι:

α) «Εις την Εξαήμερον». Συλλογή 9 ομιλιών με θέμα τη δημιουργία του κόσμου.

β) «Εις του Ψαλμούς». Συλλογή 18 ομιλιών με αφορμή το περιεχόμενο των Ψαλμών του Δαυίδ.

γ) «Περί του ουκ έστιν αίτιος του κακού ο Θεός».

δ) «Περί πίστεως».

ε) «Κατά Σαβελλιανών, Αρείου και Ανομοίων».

στ) «Προς τους νέους, όπως αν εξ ελληνικών ωφελοίντο λόγων». Το διασημότερο από τα κείμενα του Βασιλείου, στο οποίο πραγματοποιεί προσπάθεια γεφύρωσης μεταξύ χριστιανικής και κλασσικής παιδείας.

ζ) «Προτρεπτικός εις το άγιον βάπτισμα».

η) «Εις το πρόσεχε σεαυτώ».

θ) «Προς Πλουτούντας».

ι) «Εν λιμώ και αυχμώ».

ια) «Εις την μάρτυρα Ιουλίτταν και περί ευχαριστίας».

Επιστολές

Σώζονται 365 επιστολές με το όνομα του Μεγάλου Βασιλείου, που καλύπτουν την εικοσαετία από την επιστροφή του στην Καισάρεια από την Αθήνα έως και το θάνατό του.